

ЯК МОЖНА ЗДОБУТИ ВІЧНЕ ЖИТТЯ З ХРИСТОМ НА НЕБЕСАХ?

Апостол Петро, коли йому задали подібне запитання (Дії 2:37-38), відповів так: „Покайтеся, і нехай же охреститься кожен із вас в Ім'я Ісуса Христа на відпущення ваших гріхів”. Тому нам просто потрібно покаятися в своїх гріхах і охреститися.

В Євангелії від Луки 13:3 Ісус сказав: “Якщо не покаєтесь, то всі так само загинете”. Покаяння означає відмову від гріховного способу життя, рішення слідувати за Христом і підтвердження цього рішення водним хрещенням, намагаючись жити життям, угодним Богу. Покаяння – це Божий дар, який необхідно прийняти, не відкладаючи на потім. В Ісаї 55:6 сказано: “Шукайте Господа, доки можна знайти Його, кличте Його, як Він близько!”. Ісус сказав: “Покайтеся, бо наблизилось Царство Небесне!” — Чи відгукнешся ти на Його заклик? Чи приймеш ти Його Господом свого життя? Якщо так, то помолись цією молитвою:

“Отець Небесний! Я визнаю, що я грішник. Я прошу прощення за свої гріхи. Будь ласка, вибач мені. Зміни моє серце і зроби мене такою людиною, якою Ти хочеш мене бачити. Я відрікаюсь від своїх гріхів і роблю вибір слідувати за Христом як за Господом мого життя. Я вірю, що Він помер на хресті за мої гріхи і воскрес третього дня. Дякую за те, що Ти простив мене! Веди мене і направляй усе моє життя, поки я не стану перед Тобою на небесах прощеним і оправданим кров'ю Ісуса Христа, пролитою за мене. Це я прошу і молюсь в Ім'я Отця, Сина і Святого Духа. Амінь!”

Якщо ти помолився цією молитвою і зробив це щиро, тоді твої гріхи прощені! (1Ів. 5:13).

Продовжуй ходити з Богом у щоденному покаянні, і для цього тобі потрібна допомога і спілкування з іншими християнами. Читай Біблію, щодня молись і будь з Христом.

В Діях Апостолів 2:41-42 говориться: “Хто ж охоче прийняв слово Його, охрестились; і приєдналось того дня близько трьох тисяч людей. Перебували вони у науці апостольській, в спільноті, переломленні хліба і в молитвах”.

ПРОТЕСТАНТИ, ХТО ВОНИ?

Протестанти – це християни, які належать до однієї з декількох незалежних церков. Під загальною назвою “протестант” прийнято вважати християнські общини згідно апостольського віровчення, які ніколи не були католиками чи православними, і власне протестантські общини, які відокремились від католиків або православних внаслідок Реформації XV-XVII ст.

Протестанти, католики і православні сповідують основоположні принципи християнства. Наприклад, усі вони визнають Нікейський символ віри, прийнятий Першим Вселенським Собором Церкви в 325 році. Усі вони вірять у смерть, поховання і воскресіння Ісуса Христа, в Його божественну сутність і грядуще пришествя. Всі ці три течії приймають Біблію як Слово Боже і погоджуються, що для отримання вічного життя й уникнення пекла необхідні віра і покаяння. Разом всі ці три спільноти утворюють найбільшу релігію світу — християнство.

По всьому світу налічується близько 720 мільйонів протестантів, 943 мільйони католиків і 211 мільйонів православних (станом на 2001).

Проте погляди католиків, православних і протестантів у деяких питаннях розходяться. Православні й католики в основному вірять, що церковні традиції мають велику вагу, і вважають, що Біблію можна правильно зрозуміти тільки в контексті церковної традиції. Проте попри відмінності, всі християни погоджуються за молитвою Христа, яка записана в Євангелії від Івана 17:21 “щоб були всі одно...”

Нижче подаються відповіді на деякі запитання, які, можливо, виникають у вас стосовно відмінностей між церквами, але спочатку – коротка історія протестантства.

ІСТОРІЯ ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ЦЕРКОВ

Церква християн, які сповідують найвищий авторитет Біблії, існує від апостольських часів – і донині. В різних країнах їхні спільноти мали різні назви, але вони себе всюди називали “послідовниками Христа” – християнами (Дії 11:26).

Одним із перших протестантських реформаторів був священник, професор богослов'я Ян Гус, слов'янин, який жив на території сучасної

Чехії і став мучеником за віру в 1415 році. Гус навчав, що Святе Письмо важливіше за традиції.

Протестантська реформація розповсюдилась у 1517 році по всій Європі, коли інший священик і професор богослов'я на ім'я Мартин Лютер закликав церкву до оновлення. Він говорив, що, коли Біблія вступає в конфлікт з церковними традиціями, то потрібно підкорятися Біблії. Лютер заявив, що церква чинить невірнo, продаючи можливість потрапити в рай за гроші. Він також вважав, що спасіння приходить через віру в Христа, а не через спробу заробити вічне життя добрими ділами.

Протестантська реформація зараз розповсюджена по всьому світу. В результаті сформувались такі церкви як лютеранська, англіканська, голландська реформаторська, а пізніше – баптистська, п'ятидесятницька та інші. (Примітка: ні католики, ні православні, ні протестанти не визнають свідків Єгови і мормонів християнськими церквами).

Історія євангельсько-протестантського руху в Україні, безумовно, бере свої витоки від I століття Христової ери – від проповіді апостола Андрія та єпископа Климента Римського на півдні України. Активний розвиток євангельського руху в Україні відноситься до XIV століття, коли наші побожні предки під впливом проповіді живого Божого Слова через болгарських протестантів (“богомолів”) організували численні Євангельські Церкви, які набували все більшого поширення та успіхів у духовному просвітництві нашого народу – аж до Берестейського Собору у 1596 році.

Сьогодні багато протестантів хотіли би повернутися до чистоти Церкви першого століття. Більшість цих протестантів називаються євангельськими, тому що вони вважають, що християни повинні виконувати доручення Христа: “Тож ідіть, і навчіть всі народи...” (Мт. 28:19).

ЯК ПРОТЕСТАНТИ ТЛУМАЧАТЬ БІБЛІЮ?

У багатьох конфесіях вважають, що тільки керівники церков можуть вірно тлумачити Біблію. Протестанти ж дотримуються думки, що кожний християнин відповідальний за якість свого духовного життя. Кожен особисто може розуміти доктрини Біблії з Божою допомогою.

В Біблії сказано: “А помазання, яке прийняли ви від Нього, — в вас залишається, і ви не потребуєте, щоб вас хто навчав. ...те помазання само вас навчає про все” (1Ів. 2:27).

Ісус сказав: “ А коли прийде Він, Той Дух правди, то Він вас попровадить до цілої правди” (Ів. 16:13, 6:45 і Іс. 8:20).

Керівники церкви можуть допомогти нам у розумінні Біблії, однак інколи й самі керівники церкви тлумачать Святе Письмо невірнo: “А між людом були й неправдиві пророки, як і будуть між вас вчителі неправдиві, що впровадять згубні ересі, відречуться від Владики, що викупив їх, і стягнуть на себе скору погибель” (2Птр. 2:1).

Ісус також сказав, що помилки в тлумаченні виникають через незнання Біблії: “Помиляєтесь ви, не знаючи Писання, ні Божої сили” (Мт. 22:29).

велика безодня поставлена, так що ті, що хочуть переходити не можуть звідси до вас, ані не переходять звідти до нас”.

Протестанти вірять, що в Біблії немає доказів існування місця між раєм і пеклом, де люди могли б викупити свої гріхи. Також в Біблії нема прикладів молитви за померлих. Протестанти вважають, що молитва за померлих не може допомогти їм. А за нерозкаяні гріхи кожна людина понесе персональну відповідальність перед судом Божим – Пс. 6:6; Іс. 38:18-19; 2Кор. 5:10; Мт. 25:41; Об. 20:12-15; 22:12.

ЯК ПРОТЕСТАНТСЬКІ СЛУЖИТЕЛІ МОЖУТЬ СЛУЖИТИ БЕЗ АПОСТОЛЬСЬКОЇ СПАДКОЄМНОСТІ

Деякі християнські конфесії дотримуються вчення про апостольську спадкоємність. Вони вважають, що тільки ті, які можуть простежити своє рукопокладення аж до самого початку, до 12 апостолів, мають право служити священиками або служителями.

На думку більшості протестантів, Святе Письмо не підтверджує це вчення. Саме Божий поклик людини на служіння кваліфікує її як священика або служителя, а не призначення людською владою. У Посланні до євреїв 5:4 сказано: „А честі цієї ніхто не бере сам собою, а покликаний Богом, як і Аарон”. Наприклад покликання апостола Павла на служіння прийшло від Бога, а не від людей. У Посланні до галатів 1:1 він говорить: “Апостол Павло, поставлений ні від людей, ані від чоловіка, але від Ісуса Христа й Бога Отця”.

Коли Бог покликав Павла проповідувати Євангелію, то Павло сказав: „...я не радився зараз із тілом та кров'ю, і не відправився в Єрусалим до апостолів, що переді мною були” (Гал. 1:16,17. Також Мр. 9:38-39, Лк. 9:50).

ЯКУ БІБЛІЮ ЧИТАЮТЬ ПРОТЕСТАНТИ?

Протестантське і юдейське Святе Письмо не включає так звані апокрифи – книги, які входять до Старого Завіту інших християнських конфесій. Протестанти не долучають апокрифи до Біблії, тому що Ісус ніколи не посилався на них і вони не цитуються в Новому Завіті. Цим вони відрізняються від решти книг Старого Завіту.

Протестанти також вірять, що деякі думки цих книг суперечать Біблії. Наприклад в декількох місцях апокрифи стверджують, що можна купити вічне життя, жертвуючи гроші для церкви (2 Маккавейська 12:43-45, Книга Товита 4:8-11, Книга Товита 12:9, Книга Товита 14:10-11, Сирах 3:30).

Натомість Біблія говорить, що вічне життя – це дар Божий, який неможливо купити за гроші:

„Та промовив до нього Петро: „Нехай згине з тобою те срібло, бо ти думав набути дар Божий за гроші” (Дії 8:20).

„Бо заплава за гріх – смерть, а дар Божий – вічне життя в Христі Ісусі, Господі нашім” (Рим. 6:23).

В Книзі Левит 26:1 записано: „Не зробіте собі божків та ідола, і кам'яного стовпа не поставите собі, і каменя з фігурами не покладете в вашім Краї, щоб кланятися перед ними. Бо Я Господь, Бог ваш!”

У Книзі Повторення Закону 4:15-16 Господь говорить: „І будете ви пильно стерегти свої душі, бо не бачили ви того дня жодної постаті, коли говорив Господь до вас..., щоб ви не зіпсувалися, і не зробили собі ідола на подобу якогось боввана...” Тому протестанти і не використовують образів для поклоніння, остерігаючись, що деякі люди можуть поклонятися цим іконам замість Бога, і що таке поклоніння суперечить Священному Писанню.

ЧОМУ ПРОТЕСТАНТИ НЕ МОЛЯТЬСЯ ДО СВЯТИХ АБО ДО ДІВИ МАРІЇ?

Протестанти віддають перевагу слідуванню настановам Ісуса. Він учив нас молитися, кажучи: „Отче наш, суший на небесах!” (Мт. 6:9).

Протестанти стверджують, що в Святому Письмі немає прикладів молитов до Марії чи до святих. Вони вірять, що Біблія забороняє звертати молитви до людей, які померли, навіть до християн, які знаходяться в раю.

Вони обґрунтовують це Книгою Повторення Закону 18:10-12, де говориться: „Нехай не знайдеться в тебе ... хто викликає духа померлого”. Той „хто викликає духа померлого” – це той, хто спілкується з померлими (від єврейського „дараш” – консультуватися, дізнаватися, шукати або молитися до померлих).

Бог засудив Саула за те, що він мав контакт зі святим Самуїлом після його смерті (1Хр.10:13-14). В 1 Посланні до Тимофія 2:5 говориться: „Один бо є Бог, і один Посередник між Богом та людьми, — Христос Ісус”.

ЯК ПРОТЕСТАНТИ СТАВЛЯТЬСЯ ДО ДІВИ МАРІЇ?

Протестанти вважають, що Марія була прекрасним прикладом християнського послуху Богу і що вона залишалася незайманою аж до часу народження Ісуса. Основою для цього є Євангелія від Матвія 1:25, де сказано, що Йосиф, її чоловік, „не знав він її, аж Сина свого первородженого вона породила”, та інші місця з Біблії, де говориться про братів і сестер Ісуса (Мт. 12:46, 13:55-56, Мр. 3:31, Ів. 2:12, 7:3).

Протестанти вірять, що Марія була чистою та непорочною, „благословенною між жінками” (Лк. 1:28). Вона для всього людства є прекрасним прикладом побожності, послуху, шаноби до Господа, вона у Кані Галилейській закликала людей робити все так, як велить Христос (Ів. 2:5). Вона разом з апостолами молилась про зіслання Духа Святого (Дії 1:14). Але вона ніколи не брала на себе заступницької та спасительної місії свого Сина – нашого Спасителя Ісуса Христа.

ЧИ МОЖЕ БУТИ БІЛЬШЕ, НІЖ ОДНА ЦЕРКВА?

Протестанти вірять, що є тільки одна істинна Церква, але не вважають, що вона обмежена якоюсь організацією, створеною людиною.

Ця істинна Церква складається з усіх людей, які люблять Бога і служать Йому через покаєння і віру в Ісуса Христа, незалежно від конфесії, до якої вони належать. Апостол Павло описує цю вселенську Церкву так: „...посвяченим у Христі Ісусі, покликаним святим, зо всіма, що на всякому місті прикликають Ім'я Господа нашого Ісуса Христа, їхнього і нашого...” (1Кор. 1:2). А тому християни не повинні змагатися за пріоритетність та гегемонію, а за чистоту і святість – згідно вчення Христа.

ЧИ ВИЗНАЮТЬ ПРОТЕСТАНТИ РІШЕННЯ ВСЕЛЕНСЬКИХ СОБОРІВ?

Протестанти визнають більшість постанов історичних церковних Соборів, але не вважають їх непомильними. Таке ставлення ґрунтується на тому факті, що деякі постанови, зокрема прийняті на двох останніх Нікейських Соборах, суперечать одна одній в питанні образів. На першому з них, що відбувся у 754 році, використання ікон було заборонено, а на другому – в 787 році – було вирішено, що ікони необхідно використовувати. Протестанти визнають тільки ті рішення Соборів, які відповідають вченню Біблії.

ЯК ПРОТЕСТАНТИ СТАВЛЯТЬСЯ ДО МОЩІВ СВЯТИХ?

Протестанти не вірять, що в мощах святих криється якась особлива сила, тому що Біблія не вчить цьому. Протестанти вважають, що випадок з костями Єлисея, що воскресили померлого (2Цар. 13:21), був ні чим іншим, як виконанням Божої обіцянки дати Єлисею духа, подвійно, ніж був на Іллі (2Цар. 2:9). Чудо, яке сталося після смерті Єлисея, якраз вдвічі перевершило кількість чудес, вчинених Іллею. Протестанти вірять в те, що Біблія забороняє вважати тіла померлих благочестивих людей об'єктом поклоніння.

ЧОМУ ПРОТЕСТАНТИ НЕ НАЗИВАЮТЬ СЛУЖИТЕЛІВ „ОТЦЯМИ”?

Протестантських служителів не називають „отцями” тому, що Ісус сказав в Євангелії від Матвія 23:9: „І не називайте нікого отцем на землі...”. Це, на переконання протестантів, означає, що ми не повинні оголошувати будь-кого своїм духовним повелителем.

ЧОМУ ПРОТЕСТАНТИ НЕ ТВОРЯТЬ ХРЕСНОГО ЗНАМЕНА?

Протестанти не заперечують хресного знамена, але оскільки Біблія цьому не вчить, то вони також не вчать про це.

ЧОМУ В ПРОТЕСТАНТСЬКИХ ЦЕРКВАХ НЕМАЄ ІКОНОСТАСІВ?

Протестанти вірять, що іконостас символізує завісу, яка відділяла людей від святого-святих в Єрусалимському храмі. Вони вважають, що коли Бог розірвав її надвоє в момент смерті Ісуса (Мт. 27:51), то цим самим Він сказав, що ми більше не відділені від Нього завдяки крові, пролитої Ним задля нашого прощення, якщо ми покаємося і повіримо в Христа ради свого спасіння.

ЯК МОЖУТЬ ПРОТЕСТАНТИ ПРОВОДИТИ БОГОСЛУЖІННЯ В НЕКУЛЬТОВИХ ПРИМІЩЕННЯХ, АДЖЕ ВОНИ НЕ Є СВЯТИМИ І НЕ ОСВЯЧЕНІ?

Ісус сказав в Євангелії від Матвія 18:20: „Бо де двоє чи троє в Ім'я Моє зібрані, — там Я серед них”. Протестанти вірять в те, що богослужіння освячується не місцем проведення служіння, не будівлею, а присутністю Христа в середовищі віруючих.

Біблія також говорить, що храмом Божим є християни, а не будівлі: „Чи не знаєте ви, що ви – Божий храм, і Дух Божий у вас пробуває?” (1Кор. 3:16). Біблія показує, що перші християни проводили служіння в багатьох різноманітних місцях: в школі (Дії 19:9), в єврейських синагогах (Дії 18:4, 26; 19:8), в єврейському храмі (Дії 3:1), і в приватних будинках (Дії 2:46; 5:42; Фил. 1:2; 18:7; Кол. 4:15; Рим. 16:5 і 1Кор. 16:19). Служіння благовістя, згідно Біблії, відбувалися біля ріки (Дії 16:13), у вуличному натовпі (Дії 2:14) і на площі (Дії 17:17).

ЧИ ВІРЯТЬ ПРОТЕСТАНТИ, ЩО МОЖНА ПОТРАПИТИ В РАЙ ПІСЛЯ ОЧИЩЕННЯ В ЧИСТИЛИЩІ?

Протестанти вірять, що існують і рай, і пекло, але вони не вірять в чистилище. Біблія говорить: „Бо жертвоприношенням одним вдосконалив Він тих, хто освячується” (Євр. 10:14).

Якщо одне жертвне приношення, страждання Христа, робить нас досконалими, то інші жертви уже не потрібні. Біблія також говорить: „А де їхнє відпущення, там нема вже жертвоприношення за гріхи” (Євр. 10:18).

Іншими словами, не вимагається ніякого страждання в чистилищі, якщо ми прощені. (Протестанти вірять, що в 1Коринтян 3:9-15 йдеться про випробовування діл віруючих в судний день, а не через чистилище).

Також протестанти занепокоєні тим, що ідея чистилища може ввести грішників у заблудження відносно прощення їхніх гріхів після смерті в чистилищі, оскільки це неможливо.

ЧИ МОЛЯТЬСЯ ПРОТЕСТАНТИ ЗА ПОМЕРЛИХ?

Описуючи рай і пекло в Євангелії від Луки 16:26, Христос говорить тільки про рай і пекло, не згадуючи чистилища. Далі Він говорить, що неможливо перейти з пекла в рай: „А крім того всього, поміж нами та вами

Біблія схвалює особисте вивчення Священного Писання: “Ці були шляхетніші за солунян, — і слова прийняли з повним запалом, і Писання досліджували день у день, чи так воно є” (Дії 17:11). Цікаво зауважити, що жителі Верії навіть не були християнами, але Слово Боже хвалить їх за те, що вони звиряли вчення Павла з Біблією.

ЯК ПРОТЕСТАНТИ СТАВЛЯТЬСЯ ДО ЦЕРКОВНИХ ТРАДИЦІЙ?

Протестанти не заперечують церковних традицій, крім тих випадків, коли ці традиції суперечать Святому Письму. Вони обґрунтовують це в першу чергу застереженнями Ісуса в Євангелії від Марка 7:8: “Занехавши заповідь Божу, ви тримаєтесь передань людських...” і в Євангелії від Матвія 15:3,6 “...А чого й ви порушуєте Божу заповідь ради передання вашого?”

ЧОМУ БІЛЬШІСТЬ ПРОТЕСТАНТІВ НЕ ХРЕСТЯТЬ НЕМОВЛЯТ?

Протестанти вважають, що всі новонароджені діти спасаються благодаттю Христовою, а тому не несуть на собі відповідальність за батьківські гріхи і вину первородного гріха. Підстава – 5Мс. 24:16; Єр. 31:30; Єзк. 18:19-20; Мт. 12:7. Біблія також говорить, що діти, які не знають добра і зла, не підлягають засудженню з дорослими (5Мс. 1:39). В Посланні до римлян 5:13 написано: “...але гріх не ставиться в провину, коли немає Закону”. Ісус сказав: “Пустіть діток, і не бороніть їм приходити до Мене, — бо таким належить Царство Небесне” (Мт. 19:14). Протестанти стверджують, що в Біблії не описано ні одного випадку хрещення малюків. Навіть Ісус чекав до 30 років, щоб бути охрещеним.

ЧОМУ ПРОТЕСТАНТИ ХРЕСТЯТЬСЯ У ВОДІ ЗНОВУ, КОЛИ СТАЮТЬ ДОРΟΣЛИМИ?

В Діях святих апостолів 19:1-7 апостол Павло хрестив 12 чоловік, які вже були хрещені перед цим. Багато протестантів вважають, що хрещення без покаяння немає змісту. Оскільки немовля не може покаятися через своє незнання добра і зла, то дорослим після покаяння необхідно хреститися у свідомому віці – на виконання заповіді Христа – Мт. 28:18-20 – для складання обітниці Богові служити Йому у чистій та непорочній совісті (1Птр. 3:21). Більшість протестантів слідує біблійним прикладам, в яких хрещення здійснюється після покаяння, а не навпаки (Мт. 3:6; Мр. 1:5; 16:16; Лк. 3:7-8; Дії 2:38, 41; 8:12, 16:15, 33, 18:8; 19:5, 22:16).

ЧОМУ В ЦЕРКВАХ І ДОМАХ ПРОТЕСТАНТІВ НЕМАЄ ІКОН?

Протестанти вважають, що Десять Заповідей (2Мс. 20:4-6) забороняють використання ікон для поклоніння: „Не роби собі різьби і всякої подоби з того, що на небі вгорі, і що на землі долі, і що у воді під землею”.